

СТАНОВИЩЕ

*на доц.д-р Ренада Константинова-Антова,
Институт по астрономия с Национална астрономическа
обсерватория, Българска академия на науките*

*по конкурс за заемане на академична длъжност “професор”
по тематика „Гореци масивни звезди“ към отдел „Звезди и звездни
системи“ на Институт по астрономия с Национална астрономическа
обсерватория, Българска академия на науките по професионално
направление 4.1 Физически науки, научна специалност “Астрофизика и
звездна астрономия”, обявен в ДВ бр.50 от 01.07.2011 г. с единствен
кандидат доц.дфн. Невена Стефанова Маркова.*

Становището е оформено по предоставените материали от доц.дфн Н. Маркова по конкурса и изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на БАН за прилагане на ЗРАСРБ, в които изискванията към кандидатите за заемане на академичната длъжност “професор” са:

1. Да са придобили образователната и научна степен “доктор”.

Съгласно приложената документация, Невена Стефанова Маркова е придобила научната степен „доктор“, присъдена от ВАК през 1993 г. и степента “доктор на физическите науки”, присъдена и от ВАК през 2010 г., като е защитила дисертация на тема “ Звездни параметри и параметри на ОВ звезди от нашата Галактика” в Института по астрономия с НАО, Българска академия на науките.

2. Да са заемали академичната длъжност “доцент” в същото или в друго висше училище или научна организация не по-малко от две академични години или не по-малко от пет години:

а) да са били преподаватели, включително хонорувани, или членове на научноизследователски екип в същото или в друго училище или научна организация

Съгласно приложената документация, Невена Стефанова Маркова е избрана за старши научен сътрудник II ст. в Институт по астрономия, БАН през 1997 г. и понастоящем продължава да работи в ИА с НАО.

3. Да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания ..., които да не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен “доктор”, на научната степен “доктор на науките” и за заемане на академичната длъжност “доцент”

По тези изисквания , научноизследователската и преподавателска дейност на доц. Маркова се заключават в следното:

Научноизследователска дейност

Доц.Маркова има над 60 научни публикации в областта на астрономията и основно по горещи масивни звезди. Тя е представила всичките си публикации на хартиена или електронна форма. За настоящия конкурс представляват интерес публикуваните след защитата на степента „доктор на физическите науки“ 16 публикации. От тях 4 са в астрономически списания с висок импакт фактор (A&A, AJ), 4 - в националното списание за астрономия BgAJ, а две от тях са в сборници с трудове на конференции на MAC, които също имат импакт-фактор. Останалите са в сборници на конференции. Доц. Маркова е първи автор в 5 публикации. В тези общо 16 публикации, в две доц. Маркова е единствен автор, а останалите са с 3 и повече автори. След придобиване на степента „доктор на физическите науки“ тя е взела участие с доклади и постери на 6 международни научни конференции и на 3 национални конференции.

Цитиранията на всички представени публикации са над 340, съгласно представената справка и базата данни ADS. Преобладаваща част от тях са в списания с импакт фактор.

Основните приноси на доц. Маркова са основно върху изследване на физиката на вятъра при горещи масивни звезди, както и на факторите влияещи върху точността на спектралната им класификация. Тя е първи автор в много от представените публикации по темата, като повечето от тях са в съавторство с чуждестранни учени. Това несъмнено показва съществения принос на кандидата в тези изследвания.

Участие в научноизследователски проекти

Доц. Маркова е ръководител и участник в 15 научни проекта, от които 5 финансирани от БАН по ЕБР. Проектите са предимно по изследване на горещи масивни звезди. Участвала е в 5 национални научни проекта с фонд “Научни изследвания”, като на 3 от тях е била ръководител. 2 от тях, на 4-та и 8-ма конкурсни сесии са наградени с 2-ра и 1-ва награда съответно за постигнати съществени научни резултати. Взела е участие и в 4 международни проекта. Участва и в големия европейски научен консорциум „VLT-FLAMES Tarantula“ за определяне на физическите параметри на голям брой масивни звезди в Големия Магеланов облак с цел тестване на теоретичните предсказания за влиянието на скоростта на въртене и металичността върху звездната еволюция.

Преподавателска дейност

Доц. Маркова е била консултант на един докторант, Боряна Ефремова и на Ташко Вълчев, физик в НАО по откриване на процедура за докторантура на самостоятелна подготовка. Изнасяла е също така лекции по спектрален анализ на горещи звезди на 1-вата и 2-рата школи по астроспектроскопия за магистри и докторанти от юго-източна Европа.

Освен посочените по-горе дейности доц. Маркова има и отговорна **административно – организационна дейност**. Тя е председател на Научния съвет на Института по астрономия с НАО (2 мандата). Член е също така на Националния комитет по астрономия, представител на института в Консултативния НС „Астрономия, космически изследвания и технологии“ към УК на БАН, както и представител в 7РП, програмен комитет „Космос“. Членува в Съюза на астрономите в България, Европейския астрономически съюз и Международния астрономически съюз.

Въз основа на цялостната научна и организационна дейност на доц. д-р Невена Маркова смятам, че тя напълно покрива изискванията на ЗРАСРБ и правилниците към него за заемане на академичната длъжност “професор” в Институт по астрономия с НАО, БАН и оценката ми е положителна.

София
10.10.2011 г.

доц. д-р Ренада Константинова-Антова